

VYZÝVAM OBYVATEĽOV, ABY SLEDOVALI PRIJATIE VŠEOBECNE ZÁVÄZNÝCH NARIADENÍ VO SVOJICH OBCIACH, TÝKAJÚCICH SA POPLATKOV ZA KOMUNÁLNY ODPAD

Bratislava 19. november 2024

Občania z viacerých slovenských obcí sa v roku 2024 obrátili na verejného ochrancu práv so siedmimi podnetmi ohľadom vyrubovania poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Namietali najmä skutočnosť, že sú povinní platiť tento poplatok aj v prípade, keď neprodukurujú žiaden odpad, alebo musia platiť poplatok duplicitne.

„V upovedomeniach som podávateľom uviedol, že zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady¹ automaticky predpokladá tvorbu odpadu všetkými osobami, ktoré sú oprávnené užívať nehnuteľnosť. Tento predpoklad nie je závislý od skutočného množstva odpadu a výška poplatku je určovaná všeobecne, na základe vlastníctva nehnuteľnosti na území obce,“ hovorí verejný ochranca práv Róbert Dobrovodský.

Na odpustenie a zníženie poplatku nie je nárok

Podávatelia tiež namietali, že niektoré obce, na rozdiel od iných, neposkytujú zníženie alebo odpustenie poplatku pre staršie osoby alebo pre osoby v hmotnej núdzi. Verejný ochranca práv objasnil, že táto možnosť je obciam dostupná, no jej uplatnenie je fakultatívne.

Zákon o miestnych daniach umožňuje obciam poskytovať úľavy, ale zároveň neukladá povinnosť ich zaviesť.

¹ Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o miestnych daniach“).

Na žiadosť musí obec reagovať

V rámci právneho preskúmania podnetov verejný ochranca práv však pomohol obyvateľom tým, že ich informoval o možnosti požiadať obec o zmiernenie alebo o odpustenie poplatku na **základe ustanovenia § 82 ods. 3 zákona o miestnych daniach**.

Táto možnosť je dostupná na základe žiadosti poplatníka a obec môže poplatok odpustiť alebo znížiť, ak považuje situáciu za dostatočne opodstatnenú. V prípade negatívneho rozhodnutia obce sa však poplatník nemôže proti tomuto rozhodnutiu odvolať.

„Nad'alej budem monitorovať problematiku vyrubovania poplatkov za komunálny odpad a priebežne budem občanov informovať o možnostiach, ktoré im zákon poskytuje, aby sa zabezpečilo spravodlivé a primerané riešenie ich prípadov,“ uzatvára verejný ochranca práv.

Zapojenie sa do pripomienkovania VZN na rok 2025

Verejný ochranca práv vyzýva obyvateľov, aby sledovali prijímanie všeobecne záväzných nariadení vo svojich obciach a mestách, najmä tých, ktoré upravujú poplatky za komunálny odpad. V tomto období samosprávy schvaľujú takéto nariadenia a rozpočty na budúci rok.

Podľa zákona musia byť návrhy všeobecne záväzných nariadení zverejnené na úradnej tabuli najmenej 15 dní pred ich prerokovaním v orgánoch obce. Návrh nariadenia sa zverejní aj na webovom sídle obce v tej istej lehote. Počas tejto lehoty môžu fyzické aj právnické osoby predložiť samospráve svoje pripomienky. **Verejná účasť na pripomienkovaní všeobecne záväzných nariadení je kľúčová, pretože umožňuje občanom ovplyvniť rozhodovanie o dôležitých otázkach, ktoré ovplyvňujú ich každodenný život.**